

DE NOORD-BRABANDER,

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Stad f 12.
Franco per post. » 14.

(Verschijnende

DIGERE VERUM QUID VBTAT

HORATIUS.

ADVERTENTIEEN:

15 cents de regel.
Behalve 35 cents zegel.

dreemden in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

De verkiezing van den heer mr. Kien, door de Staten der Provincie Utrecht, heeft tot vrij levendige debatten in de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanleiding gegeven. Volgens het proces-verbaal der verkiezing, hetwelk bij de geloofsbriefen van gemelden heer gevoegd was, waren de Staten van Utrecht in de verpligting geweest tot eene derde stemming over te gaan, wijl bij de twee vorige stemmings niemand de volstrekte meerderheid had bekomen. Bij deze derde stemming waren drie-en-dertig leden tegenwoordig. Zestien stemmen vertoefden zich op den heer J. D. C. W. baron d'Ablaing van Giessenburg en vijftien voor den heer mr. N. P. J. Kien; terwijl eene stem op den baron van der Capellen van Berkenwoerde was uitgebragt en een billet in blanco was gelaten.

Volgens de leery door de meerderheid onzer Tweede Kamer voorgestaan, waarbij de volstrekte meerderheid, door de Grondwet voorgeschreven, bij derde stemmings door eene relatieve meerderheid wordt verstaan, en waarover wij in ons blad van 24 October bij gelegenheid der toelating van den heer Timmers Verhoeven, onze opinie hebben gezegd, was de heer d'Ablaing van Giessenburg wettig door de Provinciale Staten van Utrecht verkozen, wijl hij 16 stemmen bekomen had van de 31 naar behooren gestemd hebbende leden, en dus de relatieve meerderheid voor hem was.

De Staten van Utrecht begrepen het echter anders. Blijkens bovengenoemd proces-verbaal ontstond er kwetsing over het billet, dat den naam van den baron van der Capellen droeg, of dit afgetrokken dan wel medegerekend moest worden. Over het blanco-billet schijnt niet gesproken te zijn; en de Staten van Utrecht begrepen, bij meerderheid van stemmen, dat dit billet wel degelijk medegerekend moest worden, waaruit volgde dat de heer d'Ablaing slechts 16 van de 32 stemmen bekomen hebbende, geene meerderheid voor hem bestond; en men ging dus tot eene vierde keus over, waarbij de heer Kien 18 en de heer d'Ablaing 15 stemmen bekwamen. De heer Kien als wettig verkozen vertegenwoordiger werd geproclameerd.

Dezen toestand van zaken werd de verkiezing van den heer Kien aan de beslissing der Kamer voorgedragen. Het was te voorzien, dat de verkiezing zou vernietigd worden. Inderdaad, zij, die in de afgetrokken steek gestemd hadden, dat de heer Timmers Verhoeven moest toegelaten worden, wijl hij, na aftrek der blanco briefjes, de meerderheid van stemmen bekomen had, konden de verkiezing van den heer Kien bij de vierde stemming niet goedkeuren: wijl, in hun oog, reeds bij de derde stemming de heer d'Ablaing wettig

verkozen was. Zij daarentegen, die tegen de toelating van den heer Timmers Verhoeven gestemd hadden, wijl hij de bij de grondwet gevorderde meerderheid niet had bekomen, moesten voor de toelating van den heer Kien stemmen, wijl in hun oog de 16 stemmen, bij de derde stemming door den heer d'Ablaing bekomen, geene meerderheid daanstelden van de 33 medegestemd hebbende leden. Van dese laatsten vinden wij alleen uitgezonderd den heer Wichers, die tegen de toelating van den heer Timmers Verhoeven en ook tegen de toelating van den heer Kien gestemd heeft. Wat ZEd. tot deze schijnbare tegenstrijdigheid genoopt heeft, weten wij niet, en wij betreuren het, dat wij ZEd. niet hebben aangetroffen onder de opsomming van degenen, die bij deze gelegenheid het woord gevoerd hebben.

Bij degenen, die verleden week tegen de toelating van den heer Timmers Verhoeven en thans voor die van den heer Kien gestemd hebben, hebben zich in dat geval nog veertien anderen gevoegd, die verleden week voor de toelating van den heer Timmers Verhoeven stemden. Deze insgelijks schijnbare tegenstrijdigheid wordt echter opgelost, doordien die leden schijnen begrepen te hebben, dat de staten van Utrecht niet verpligt waren, het stelsel, om blanco of niet behoorlijk ingevulde briefjes van het getal aanwezige leden af te trekken, te volgen; dat dus de staten van Utrecht regt hadden dezelve mede te rekenen en dus bevoegd waren eene stemming, waarbij geene volstrekte meerderheid plaats had, te vernietigen en tot eene andere stemming over te gaan, welke, indien dezelve tot eene verkiezing bij volstrekte meerderheid geleid heeft, door de Kamer moet goedgekeurd worden. Deze leer legt, naar ons inzien al het gewaagde en ongelegene van het door de Kamer omhelde stelsel bloot, en doet het armzalig stelsel van verkiezingen, dat ons regeert uitkomen. Inderdaad, de staten van Zuid-Holland zullen bijv. iemand naar de Kamer afvaardigen, die slechts eene relatieve meerderheid bekomen heeft; een over die verkiezing opgerezen geschil zal bij de Kamer eene stemming noodig maken; en de Kamer zal, volgens haar reglement van orde, zoodanig iemand toelaten. In de provincie Utrecht, daarentegen, zal iemand de relatieve meerderheid bekomen hebben, maar de staten vorderen de volstrekte meerderheid en gaan tot eene nieuwe stemming over, waarbij een ander de volstrekte meerderheid verkrijgt. De Kamer wordt wederom geroepen, om over de wettigheid dezer laatste verkiezing te oordeelen en zij zal dezelve goedkeuren, in strijd met hare eigen leer, volgens welke de eerstgenoemde verkiezing wettig was en er dus tot geene nieuwe stemming mocht of kon overgegaan worden. Ziedaar wat het is, wanneer men eenmaal van den grondwertigen

weg is afgedwaald en zich te zwak gevoelt om er weder op terug te keeren.

De uitgang der discussie over de toelating van den heer Kien is overeenkomstig geweest aan de conclusie der commissie: zijne verkiezing is vernietigd met eene meerderheid van 25 tegen 22 stemmen.

De Kamer heeft echter niet beslist of de heer d'Ablaing de wettig verkozen vertegenwoordiger voor de provincie Utrecht is, dan wel of de Provinciale Staten van Utrecht tot eene nieuwe keuze zullen overgaan. Dit laatste kan naar ons inzien geen plaats hebben, want al de opvolgende stemmings door de Staten van Utrecht zouden hetzelfde karakter van onwettigheid hebben, dat de meerderheid der Kamer aan de verkiezing van den heer Kien heeft toegekend. Er schiet dus niets anders over dan aan den heer d'Ablaing het mandaat op te dragen, hetwelk men aan den heer Kien had willen toevertrouwen. Zullen de Provinciale Staten van Utrecht dit doen?

ITALIE.

MILAN 19 oktober. Het kort verblijf, dat Keizer Nicolaas in onze stad gehouden heeft, is door een droevig voorval gekenmerkt geworden. Gisteren heeft de veldmaarschalk Radetzky eenige militaire manoeuvres ter zijner eere willen doen houden.

Daar de meeste troepen der bemanning van Milan zich nog tusschen Brescia en Verona bevinden, een plaats, waar jaarlijks bij 1000 oefeningen plaats hebben, heeft de veldmaarschalk in allerijl 6000 man doen bij zich halen, waaronder 1000 man kaval-lerie. In de afgetrokken steek, waarmede de revue moest aangelegd worden, heeft men aan eenige soldaten scherpe petten afgehaald. Op het oogenblik dat het veldmaarschalk Radetzky van zijn enige menschen gescheiden werd, was het getal der gekwetsenden niet veel meer dan dat van de openbaar is gemaakt. In de afgetrokken steek, waarmede de revue moest aangelegd worden, heeft men aan eenige soldaten scherpe petten afgehaald. Op het oogenblik dat het veldmaarschalk Radetzky van zijn enige menschen gescheiden werd, was het getal der gekwetsenden niet veel meer dan dat van de openbaar is gemaakt.

En der waard van den aartshertog onderkoning, stond aan het hoofd van de kaval-lerie, een andere zoon van den aartshertog aan.

Gisteren heeft de aartshertog, toen hij op het punt stond om naar te vertrekken, ten einde zich naar de vesting van de versierden der St.-Andreas-veld te begeven, een gezamenlijk optocht met de aartshertogin en de aartshertogin te maken. Men wil dat nog meerdere van verschikende zijde, namens den keizer, aan de aartshertogin en de aartshertogin, en aan de aartshertogin en de aartshertogin, zullen worden afgezonden.

Het gerucht van veld, en de angst geeft het als stellig aan, dat Keizer Nicolaas zich naar Rome zou begeven, om persoonlijk met den Paus over zijne geschillen met de Kerk te onderhandelen. Men wacht evenwel weinig goeds van deze poging; daar de Keizer waarschijnlijk meer geneigd zal zijn, voorwaarden voor te schrijven, dan vergoeding aan te bieden voor al de nadere en beleediging, door hem aan de Kerk toegebracht. Indien dit plan des keizers wezenlijk doorgaat, zal hij de eerste soeverein van Rusland zijn, die in de eeuwige stad verschenen is en zich van aanschijn tot aanschijn bevonden heeft, met den opperherder der geloovigen, den onwankelbaren opvolger van den gallieeschen visscher.

RUSLAND.

Het schijnt dat er groote armoede heerscht onder de boeren van de provincien langs de Oostzee, en dat velen onder hen van honger omkomen. Het russisch gouvernement heeft een snelwerkend middel uitgevonden om die armoede aan de uitbreiding zijner propoganda dienstbaar te maken: elke boer, die zich tot de grieksche kerk bekeert, ontvangt eene prémie van 50 roebels en verderen onderstand. Het schijnt dat de bekeerlingen zoo talrijk zijn, dat de luthersche herders weldra zonder schapen zullen zijn. Men begrijpt dat, bij de middelen van verleiding en dwang, welke de russische regering en hare kerk onder haar bereik hebben, de tegenstand, welchen men haar bieden mogt, niet van langen duur kan zijn; en het is waarschijnlijk, dat na weinige jaren de duitsehe provincien aan de Oostzee, door de pogingen dier propoganda, welke Polen reeds ingenomen heeft, de laatste sporen harer godsdienst, taal en zeden zullen verloren hebben.

CHINA.

Onderscheidene leden van het keizerlijk geslacht van China zijn veroordeeld geworden tot den dood, omdat zij opium gerookt hebben. Hun vonnis is tot driemaal toe herzien geweest. Een der prinses is tot dezelfde straf veroordeeld, omdat hij zijn vrouw om het leven had gebragt, een ander insgelijks voor moord. Toen het verslag den keizer aangeboden werd, heeft hij op den kant aangeteekend: «Men handelt in overeenstemming met de oude reglementen.» Geen der schuldigen zal dus ongestraft blijven.

De provincie Honan is door eene aardbeving bezocht geworden, waarbij tien duizend huizen vernield zijn en vier duizend menschen het leven verloren hebben.

GRIEKENLAND.

ATHENE 10 oktober. In het grieksche cabinet zijn de eerste verschijnselen van ontbinding zichtbaar. De aftreding van den heer Metaxas heeft den heer Coletti in eenen moeilijken toestand geplaatst, zoowel tegenover het land en de kamers als tegenover zijne ambtgenooten. In Griekenland is, bij den tegenwoordigen stand van zaken, geen ander ministerie bestaansbaar, dan een ministerie van coalitie. In dat land hebben de staatkunde en godsdienst zooveel terugwerkende kracht, dat geen gouvernement bestaan kan, indien deszelfs leden niet tot de verschillende partijen behooren. Onder dit opzicht had het ministerie Colletti-Metaxas, bij deszelfs eerste ontstaan, de eenparige goedkeuring van het land verworven. De geschiedenis van Griekenland sedert 1825 heeft zulks bewezen.

De heer Coletti hopen, zich staande te zullen houden, waar al de anderen bezweken zijn. Wij twifelen zulks, te meer daar reeds vele zijner ambtgenooten hun ontslag hebben aangeboden.

DENEMARKE.

Bij gelegenheid eener algemeene revue, te Rendsburg gehouden door den prins luitenant-generaal der hertogdommen, heeft een ernstige strijd plaats gehad tusschen de troepen en de burgerwacht, die elkander met de sabel in de vuist aangevallen

hebben. Zonder de moedige tusschenkomst van den prins, die niet aarzeld tusschen de strijdende partijen in te vliegen, ware er een gevecht ontstaan, hetwelk niet anders ware geweest dan de vreeselijke uitdrukking van den haat, welchen de Denen zoo onvoorziglijk aangestookt hebben, door hunne voorbarigheid in de zaak van een opvolging, die wellicht nog ver af is, en door redaren te willen overgaan tot de inlijving der duitsehe hertogdommen aan het deensche rijk.

DUITSCHLAND.

Het dagblad van Freiburg, in Brisgau, meldt den doortogt *incognito* van Ronge en zijne aanhangers door die stad. Volgens dat blad zou hij zich slechts een half uur, aan de herberg *de Paauw* opgehouden hebben, welke buiten de stad gelegen is; maar particuliere en allenins geloofwaardige brieven spreken van eenen volksoploop, waartoe zijne tegenwoordigheid in de stad zou aanleiding gegeven hebben. Volgens die brieven zou hij afgestapt zijn ten huize van zekeren heer Stehlé, redacteur van een in die stad uitkomend dagblad, en dadelijk zou het volk zich in massa voor dat huis verzameld hebben, eischende, dat de sectaris aan hetzelfde zou overgeleverd worden. Hij wilde de aanvallers van uit het venster aanspreken maar een hagel van steenen beantwoordde zijne eerste woorden. Terzelfder tijde ontving Ronge het, overigens vrij nutteloos bevel, om dadelijk de stad te verlaten; doch de autoriteiten hadden alle moeite om dit bevel ten uitvoer te doen leggen zonder zijn leven in gevaar te brengen. Zoowel de Badensche als de Wurtembergsche overheden hadden hem doen waarschuwen, voor de gevaren, welke hij loopende zou indien, hij zich in de catholijke gewesten waagde. De baljuw van Trybrugg had zelfs bevel gekregen om hem gevangen te nemen, indien hij zich in zijn baljuwschap durfde vertooven.

CONSTANZ 18 oktober. De apostaat Ronge en zijn aanhanger Dowiat, onlangs alhier aangekomen, hebben heden eene vergadering belegd, waarbij eenige weinige vrienden en een aantal nieuwsgierigen tegenwoordig waren. Daar het Badensch gouvernement den sectarissen verboden had in het hertogdom eenige openlijke vertooming te doen, hebben zij dit verbod verijdeld, door hun spreekgestoelte op zwitsersche grondgebied te plaatsen, maar de meeste hoorders stonden op Badensch grondgebied. Het getal dezer laatsten was 2 à 3 duizend. De redacteur der *Sublätter*, Fichler, heeft het eerst gesproken, maar werd weldra door het geschreeuw van eenige straatjongens verhinderd. Daarna hebben de Zwitsers zich de zaak aange-trokken en verklaard, dat zij niet zouden dulden, dat de grond van hun gemeenebest door zulke wanordelikheden zou onteerd worden, en hebben dus de rustverstoorders op Badensch grondgebied terug gedreven. De zitting is zonder verdere onregelheid ten einde gelopen.

De regering van het hertogdom Nassau heeft een onderzoek bevolen tegen degenen, die ondanks haar verbod, hunne kinderen hebben laten doopen door bedienaren der afgescheidene secte. Geldelijke straffen zijn tegen hen uitgesproken, en de zoogenaamde duitsehe-catholijken zijn, in dit punt, aan het opzicht der politie onderworpen.

PRUISSEN.

De stedelijke raad van Berlijn heeft een tweede adres den Koning aangeboden, waarin zij het vorige, door den koning zoo kwalijk opgenomen en zoo onvriendelijk beantwoord, trachten te verdedigen en goed te maken.

BERLIJN 21 oktober. Onderscheidene vreedse dagbladen hebben beweerd dat de stap der stedelijke regering van Berlijn op dezelve de ongenade des Konings gehaald had. Het was wel te voorzien dat er weldra geruchten in omloop zouden gebragt worden, waaruit de koninklijke, ontevredenheid blijken zou. Onder anderen heeft men gezegd, dat

de Koning besloten had, dezen winter niet te Berlijn door te brengen, maar te Potsdam of Carolinenburg, en dat de minister van het huis des Konings, of, volgens anderen, de hofmaarschalk, een overeenkomst voor een jaren gesloten had met de keizerlijke en vastelande-maatschappij in Londen voor de gasverlichting van alle paleizen en koninklijke gebouwen, ten einde daardoor vreedse blijven aan de inrigting, welke de stad heeft daargesteld voor de gasverlichting. Wat het laatste punt betreft, niets komt hetzelfde bevestigen en het is ons niet mogelijk er geloof aan te slaan, evenmin als aan de reden, welke zoodanig besluit zou uitgelokt hebben.

Wat het tweede punt betreft, wellicht heeft men gelijk; maar ten onrechte ziet men daarin een blij van koninklijke ongenade. In de voorgaande jaren bleef het hof, tot de maand december, te Potsdam, van daar ging het naar Carolinenburg, en kwam eerst na de Kersfeesten Berlijn bewonen. Er zijn wellicht redenen, die den Koning nopen, dit jaar meer afgetrokken te leven en minder feesten aan te leggen, dan naar gewoonte; maar wel ver van die redenen te moeten zoeken in de ontevredenheid des Konings jegens de stad Berlijn, zal men die veeleer vinden in het beroep, dat van alle zijden op de liefdadigheid en edelmoedigheid des Konings gedaan wordt.

ENGLAND.

Het iersch orangismus heeft, door het orgaan van een van deszelfs hoofden, lord Roden, een beroep gedaan op al de protestanten van het britsche rijk. De *Times* maakt de proclamatie openbaar, welke hun door dat invloedhebbend hoofd is toegezonden.

Het is een hevig manifest van oppositie, bij een acte van beschuldiging tegen het ministerie, wiens anti-protestantsche strekking met bitterheid wordt aangeklaagd. Ten slotte wordt aan al de vrienden der hooge kerk aanbevolen, zich te vereenigen en op te staan ter verdediging eener zaak, welke het gouvernement verlaten heeft; vooral wordt hun aanbevolen, met ijver op de kiezerslijsten te laten inschrijven, ten einde naar het eerstkomend Lagerhuis mannen te zenden, die vast besloten hebben de politiek van het ministerie te bestrijden.

— Toen wij aankondigden dat 20 leden der universiteit van Oxford, sedert korten tijd, het catholiek geloof omhelsd hadden, zeiden wij dat men eerstdaags nog meerdere bekeeringen te gemoet zag. Deze hoop is niet ijdel geweest. De *Church and State Gazette* meldt ons, dat de heer Robert Neave, van het collegie van Oriël, in den schout der kerk is teruggekeerd. Overigens, de bekeeringen besleien zich niet bij de universiteit van Oxford. Een anglikaansch bedienaar uit het bisdom van Gloucester, de heer Reeves van Aston Keynes, heeft zijne pastorie verlaten, om het catholiek geloof te omhelzen. Wij twifelen niet, of het voorbeeld van den heer Keynes zal door vele zijner voormalige ambtgenooten gevolgd worden; want een ieder weet dat het puseysmatelijke aanhangers heeft onder de bedienaren der gevestigde kerk. Men telt ze bij honderden; maar luid van een londonisch dagblad, dat getuigt de belangen van het anglikanismus toegedaan is.

De heer Newmann, die nog onlangs tot het catholiek geloof bekeerd is, heeft te Little-More een aantal bunders land gekocht, waarop hij een catholijke inrigting stichten wil. Het is te wenschen dat dit plan spoedig voltrokken worde; de kunde van den heer Newmann, de algemeene achting, welke hij, in zoo hoge mate heeft, zijn zekere waarborgen voor den opgang eener instelling, onder zijne leiding opperigt.

IRLAND.

Mgr. Kennedy, bisschop van Killaloe en Mgr. Murphy, bisschop van Cork, zijn naar Rome vertrokken en zullen waarschijnlijk reeds aldaar aangekomen zijn. Zij zijn voorstanders van de wettelijke

op de liefdadige schenkingen (*charitable Bequest Bill*) en van de laatste maatregelen door sir Robert Peel betrekkelijk het hooger onderwijs genomen, en behooren dus tot de minderheid der iersche kerkvoogden. Deze minderheid bestaat uit vier van de zeven-en-twintig. Deze reis is van te meer belang, daar het overgroot getal bisschoppen, priesters, en leeken, die tegen de aanmattingen van het engelsch gouvernement alle pogingen aanwenden, nog geenen stap bij het hof van Rome gedaan hebben. Zij gevoelen er echter thans de noodzakelijkheid van en men denkt dat zij dien doen zullen, na de vergadering of synode, welke den 11 november moet gehouden worden.

SPAIN.
MADRID 18 oktober. De *Gazeta* behest heden de lijst van 25 nieuwe senators, waaronder men opmerkt de heeren Ramon Casano, bisschop van Gonsalvan, A. E. Tarola, bisschop van Salamanca, Ramon Montoro, bisschop van Geria enz. Er blijven nog onttrent 30 senators te benoemen om den senaat voltallig te maken.

FRANKRIJK.
PARIS, 26 October. Volgens vrij stellige berichten, zou de maarschalk Soult bepaaldelijk het ministerie van oorlog verlaten en het voorzitterschap van den ministerraad behouden, doch zonder tractement, ten einde in de kamer alle moeilijkheden wegens de geldkwestie te voorkomen. Hij zal dus een president zijn zonder portefeuille en zonder tractement.

De regering heeft tijdingen uit China ontvangen, den 12 oktober uit Alexandrie afgezonden door den markies de Ferrière-Levayer, legatie-secretaris, die eerstdaags te Parijs verwacht wordt. De ratificatie van het verdrag van vriendschap en handel, den 25 oktober 1844 te Wampoa gesloten, tusschen de gevolmagtigden van den koning der Franschen en den keizer van China, zijn den 25 augustus te Taipanhi uitgewisseld geworden in het paleis van den mandarijn-admiraal, die over de chinesche zeemagt in de rivier van Canton het bevel voert.

De heer de Lagrenée heeft tevens een officieel afschrift ontvangen van het edikt, ten gevolge der door hem gevoerde onderhandelingen door den keizer van China uitgevaardigd, waarbij de straffen, tegen de chinesche christenen vastgesteld, worden ingetrokken en zij gemagtigd worden, openlijk hunne godsdienst uit te oefenen. Dat stuk gaat vergezeld van een bezel, dat Ki Yng, op het verzoek van den heer Lagrenée, als minister heeft gevoegd bij den tekst van het keizerlijk edikt, om dezelve uitvoering te regelen, de regten der christen-bevolkingen nauwkeurig te bepalen en aan den onwil der mandarijnen alle voorwendselen te ontnemen.

De heer de Ferrière wordt in de eerste dagen van november te Parijs verwacht. Van de maand november 1844 tot november 1845 zal hij dus tweemaal in China, tweemaal in Indie en tweemaal te Parijs geweest zijn.

BRUSSEL. 27 oktober. De heer van de Weijer, minister van binnenlandsche zaken is eergisteren avond alhier teruggekeerd van zijn uitstapje naar Londen.

ROTTERDAM. 27 oktober. De op vrijdag 11. in onze haven uit Rotterdam aangekomen stoomboot de *Standa* had eens groote menigte aardappelen aan boord.

NEDERLAND.
HERTOGENBOSCH, 28 oktober.
Nederlandsche Koning. In de afgelopen week werd alhier het barbaarsch toneel gegeven van de afstraffing van eenen militair, die tot honderd ritslagen veroordeeld was. Driemaal bezweek de ongelukkige onder de sloegen, driemaal werd hij weder bestraft. Men heeft hem echter niet willen doodschieten en daarom werden de laatste slagen slechts op formeel gegeven en liet men de

rietjes, zonder aantooning van kracht, op den rug nedervullen. En zullen wij nu nog over den russischen *Kabut* drifven spreken? Wij vröesen niet, een beroep te doen op de edele gezinningen van onzen minister van oorlog, om zulke ergelijke en de menscheid ontzietende tooneelen niet meer te doen plaats hebben.

— Bij Zijner Majesteits beslot van den 25sten oktober 1845, n. 107, is herbenoemd en bij continuatie aangesteld: tot kanton-regter te Helmond, mr. L. Verheyen.

ROTTERDAM, den 27 oktober. Eergisteren hebben alhier opnemingen van terrein en conferentieplaats gehad, naar gezegd wordt tot het daarstellen van den zijtak van den Rijnspoorweg, uitgaande van het station te Utrecht, langs Gouda, tot Rotterdam, betrekkelijk. Sedert wil het gesticht, dat het plan veel bijval gevonden zou hebben, volgens het welk die weg, voor zoo veel deze stad betreft, den Hoogen of Schielandschen Zeedijk zou doorsnijden; te midden van het Bosland, ter plaatse der voormalige hagelgieterij, naar de Maas, vervolgens, achter het westelijk einde van genoemd Bosland, 's Rijks werf, en de achterzijde der huizen aan de zuidzijde van den Haringvliet, over eene nieuw aan te leggen kade, tot het Oude Hoofd loopen, ter tegenwoordige hoogte van hetwelk het stationsgebouw zou worden gevestigd.

Verder spreekt men van het verbinden van dezen zijtak van den Rijnspoorweg met den Hollandschen spoorweg door middel van een gewonen rijweg of asfaltspoorweg, die van het Stads Timmerhuis, achter de Episcopaalsche Kerk heen, over het Oostplein, tot aan den molen *Kostverloren*, en voorts, langs de verbrede Oost- en Gondsche Singels, tot aan het stationsgebouw bij de Delftsche poort, loopen zou.

Men zal echter wel doen, dit alles, voor als nog alleen als geruchten aan te merken. (R. G.)

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.
Zitting van Maandag 27 Oktober.

In de zitting van heden is door den heer voorzitter ter kennis gebracht, dat bij de Kamer zijn ingekomen drie ontwerpen van wet met de daarbij behorende memorien van toelichting, en wel:

1. Een ontwerp tot wijziging van art. 27 der bestaande wet op het zegel van 1843.
2. Een ontwerp tot herziening van de bestaande verordeningen op het stuk der jagt.
3. Een ontwerp, gedagteekend van gisteren, tot regeling van den accijns op de suiker.

Deze stukken zullen worden gedrukt en rondgedeeld en verzonden aan de afdeelingen van oktober en november.

Z. Exc. de minister van kolonien heeft bij geleidende missive aan de Kamer ingezonden, afschrift van de suppletoire rekening en de algemeene rekening der Oost-Indische remises en het gebruik daarvan in 1844. Deze stukken zullen mede worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de commissie tot de verzoekschriften is tot haren voorzitter benoemd, de heer mr. Strons.

De commissie belast met het opstellen van het adres in antwoord op de troonrede, dat stuk ter tafel der Kamer hebbende gebracht, stelt de president voor, dat hetzelfde ingevolge art 91 van het reglement van orde, naar de afdeelingen zal worden verzonden, om daar, na afloop der zitting van heden, te worden onderzocht.

Daar volgens art. 3 van het bestaande reglement van orde hetwelk den 1 juni 1842 is gearresteerd, dit stuk uiterlijk na verloop van drie jaren aan eene herziening moet worden onderworpen, geeft de Voorzitter in bedenking, om thans tot die herziening te besluiten en tevens tot de benoeming eener commissie, die met dat werk belast zal zijn en deswege de vereischte voorstellen doen zal. De Vergadering vereenigt zich met dat denkbeeld; wordende diensvolgens door den Voorzitter tot leden der commissie voor de herziening van het reglement van orde benoemd de heeren: Gouverneur, Faber van Riamadijk, Verwey-Mejan, Duyvaer van Twist en van Panhuys.

Aan de orde van den dag zijn de Bernadslagingen over het rapport der commissie tot onderzoek der geloofsbriefven van den heer Kien uit Utrecht.

Over de al of niet toelating van den heer Kien

hebben velen in verstaallenden zin, gemiddeld woordenwisselingen plaats. Onderscheidene gezichtpunten kwamen hierbij ter sprake, als a. a. het gevoelen, dat in het algemeen niet of niet behoort ingevalde stembriefjes, tot bepaling der meerderheid moeten worden afgetrokken van het getal der leden, bij de stemming present, zoodat ook hier, de stem op den heer van der Capellen niet gebragt, op een oogenblik dat er behoort gestemd te worden tusschen den heer Kien en d'Ablaing, even als een blanko briefje had moeten worden afgetrokken; dit is ook het gevoelen van de meerderheid der commissie; aan den anderen kant, meenden eenige leden, dat de Staten van Utrecht de plaats gehad hebbende stemming gebrekkig oordeelende, bevoegd waren om tot eene herstemming over te gaan, zoodat mr. Kien moet geacht worden wettig gekozen te zijn. Van den anderen kant rees de bedenking, of de Kamer wel bevoegd was, om door te dringen tot in de handelingen der vergadering van de Provinciale Staten, iets dat naar het oordeel van andere leden reeds meermalen was uitgemaakt. Bepaaldelijk voor de toelating hebben gesproken de heeren: Spouck Murgonje, Mensse, de Man, de Monchy, Byleveld, van Goltstein, van Twist, Luzac, Scheers van Harencaarspel, Gouverneur en van Akerlaken, terwijl zich tegen de admissie op de boven omschreven gronden, verklaarden de heeren: Nederburgh, van Panhuys, van Dam van Isselt, Schooneveld en van Rosenthal, die zich vereenigden met de conclusie van het rapport tot niet-toelating.

Bij hoofdelijke stemming wordt de niet-toelating beslist met 25 tegen 22 stemmen.

Voor de conclusie van het rapport, en dus tegen de toelating hebben gestemd de heeren: van Heelona, Faber van Riamadijk, Govers, van Dam van Isselt, Uitwerff Sterling, van Rosenthal, Schooneveld, van Leeuwen, Jongma, Nederburgh, Wighers, Molderman, Luyben, Strens, Mutsaers, van Panhuys, van Naamen, Telting, Corneli, van Saspe van Yselt, Michiels van Verdypen, de Jong, Coet Jordens, Hoffmann en Bruce.

Tegen het rapport en dus voor de toelating stemden de heeren: de Monchy, de Ketpenaer, Aemest, Storm, Romme, Mensse, Hooff, de Backer Byleveld, Gouverneur, van Goltstein, Verwey-Mejan, van Twist, Schaers van Harencaarspel, Star-Busman, Kniphorst, van Rijkevorsel, de Man, Luzac, Spouck Murgonje, van Akerlaken en van Heemstra.

Diensvolgens zal van deze beslissing den heer Kien kennis worden gegeven. Daartoe is de vergadering tot naders bijeenroeping gescheiden.

Morgen zullen de afdeelingen der Tweede Kamer zich bezig houden 1°. met het onderzoek en de vaststelling van het ontwerp-adres in antwoord op de troonrede; 2°. met de wetsvoordragt tot aanmoediging van den invoer van levensmiddelen; 3°. met die nopens de vervanging der schat-kistbiljetten.

Wij laten hier den tekst volgen van het ontwerp tot wijziging van de wet op het zegel, waarvan hierboven gewag is gemaakt.

Wij WILLEM II, enz.
Allen die dezen zullen zien of hooren, lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging hebben genomen, dat de vrijstelling van zegel, bij de wet van 3 oktober 1843 (*Staatsblad* no. 47) toegekend aan drukwerken waarvan het papier geen grootere oppervlakte heeft dan twee vierkante, nederlandsche palmen, tegen de oorspronkelijke bedoeling is te baat genomen tot de ongezegelde uitgifte van nieuwsbladen van die verkleinde oppervlakte, en dat die wet alzoo behoort te worden gewijzigd.

Zoo is het, dat wij, den raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel. Artikel 27, letter C, no. 1 der wet van 3 oktober 1843 (*Staatsblad* no. 47), wordt voorlaan gelezen als volgt:

Alle drukwerken waarvan het papier geen grootere oppervlakte heeft dan twee nederlandsche palmen, met uitzondering der dagbladen, couranten en nieuwspapieren.

Tot toelichting van dit ontwerp, zegt de regering het volgende:

In art. 39, no. 10, der wet van den 10 april 1832 (*Staatsblad* no. 28) zijn van het zegel vrijgesteld « de aanplakbiljetten, berichten, aankondi-

